

Trabzon Tarihi Kaynakçası

- Ünsal, V. (2006). "Doğu Karadeniz'in Tarihi Coğrafyası". *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (2), 129-144,
- İnce, K. (2004). "Kabataş Köyü Merkez Camii/Çaykara-Trabzon". *Vakıflar Dergisi*, (28), 225-236,
- Albayrak, H. (1989). Trabzon Kültür Tarihine Bir Bakış. Trabzon: Yaylacık Matbaası.
- Bekaroğlu, K. P. (). "Tarihte İktisadi Trabzon". *Ülkü*, 4 (40), 15-18,23,
- (2002). Trabzon ve Çevresi Uluslar Arası Tarih, Dil, Edebiyat Sempozyumu, 3-5 Mayıs 2001: Dil ve Edebiyat. Trabzon: Trabzon Valiliği.
- Yel, S. (2001). "1. Dünya Savaşı'nda Trabzon'daki Rum ve Ermeni Faaliyetleri". *Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (1), 237-244,
- Bal, M. A. (2004). Hatıralarda Trabzon'un Yakın Tarihi (1860-1950). Trabzon: Abp Yayınevi.
- (1993). Trabzon Salnameleri'nde Gümüşhane Sancağı. Gümüşhane: Gümüşhane Valiliği Yayınları.
- Cöhce, S. (1988). "Doğu Karadeniz Bölgesinin Türkleşmesinde Kıpçaklar'ın Rolü". *Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri II*, 477-484. Samsun: .
- Öksüz, H. (2000). "Hicaz Su Yollarının (Mekke-i Mükerrreme: Ayn Zübeyde) Tamiri İçin Trabzon ve Havalisinde Toplanan Yardımlar". *Trabzon Tarihi Sempozyumu (6-8 Kasım 1998, Trabzon)*, 444-445. Trabzon: Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları.
- Birinci, A. (1990). "Trabzon'da Matbuat ve Neşriyat Hayatı (1865-1928)". *II. Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri*, 3-14. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- Ballance, S. (1997). Trabzon'daki Erken Devir Türk Yapıları. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Pamuk, B. (2003). "XV-XVI. Yüzyıllarda Trabzon Sancağı'nda Martoloslar". *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, (14), 185-216,
- Demir, N. (2006). "Trabzon Yöresinde Destan Kültürü ve Tarihî Alt Yapısı". *Turkish Studies*, 1 (1), 24-44 ,
- Albayrak, H. (1994). Trabzon Basın Tarihi ve Batum, Gümüşhane, Rize Giresun, Ordu, Samsun Basını. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Demircioğlu, İ. H. (2003). "İngiliz Konsolos William Gifford Palgrave'in Trabzon Hatıraları". *Tarih ve Toplum*, XL (236), 44-48,
- Şevket, Ş. (2001). Trabzon Tarihi. Trabzon: Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları.
- Aygün, N. (2005). Onsekizinci yüzyılda Trabzon'da ticaret. Trabzon: Serander Yayınları.

- Demir, N. (2004). "Trabzon ve Yöresinde Ahşap Camiler". *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*, (29), ,
- Karshoğlu, Y. (2009). Doğu Karadeniz Tarihi: Otokton Halkları ve Etnik Yapısı. İstanbul: Universal Yayınları.
- (). "Trabzon Rum İmparatorluğu'nun Fethi". *Bilgi Dergisi*, XIII (145), 4-6,
- Çiğdem, S. (2007). "Urartu Krallığı'nın Doğu Karadeniz İlişkilerinde Diauehi Ülkesinin Rolü". *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9 (1), 1-17,
- Demirci, S., & Kartal, K. (2014). "Osmanlı Nüfus Defterlerinin Tarih Yazımındaki Yeri: 1835 Tarihli Trabzon Vilayeti Maçuka/Maçka Kazası Müslim Nüfus Defteri Örneği". *History Studies (International Journal Of History)*, 6 (3), 119-145,
- Keskin, M. (1997). "Selçuklular Zamanında Doğu Karadeniz'e Yönelik Türkmen Akınları ve Muhacereti". *Giresun Tarih Sempozyumu*, (14-15 Mayıs 1996), 51-57. İstanbul: Giresun Belediyesi Yayınları.
- Öksüz, M. (2005). "Kuruluşundan 19. Yüzyıla Kadar Trabzon Tarihine Kısa Bir Bakış". *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, (5), 11-25,
- Öksüz, M. (). "Trabzon Tarihi Yazımı Meselesi ve Ahmet Lütfi'nin 'Trabzon Tarihi' (1876-1950)". *Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, (7), ,
- Aygün, N. (1997). Trabzon Gümrüğü.
- Yalalıcı, M. E. (). "Trabzon Vilayeti'nde Eğitim ve Öğretim Kurumları".
- Yüngül, N. (1985). "Trabzon'daki Haznedarzade Abdullah Paşa Çeşmesi". *Vakıflar Dergisi*, (19), 261-267,
- Şevket, Ş. (1305/1887). Trabzon Tarihi. İstanbul : .
- Çiçek, K. (1997). XVIII. Yüzyılın Başlarında Trabzon'un Sosyal ve Ekonomik Durumu. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Şakir, Ş. (2001). Trabzon Tarihi. Trabzon: .
- Şevket, Ş. (1294). Trabzon Tarihi. İstanbul: .
- Sarıoğlu, E. E. (1996). Tanzimat'ın Trabzon'da Uygulanması.
- Kınalıoğlu, K. (1999). Bülbülan (Artvin), Ayder, Anzer (Rize), Kalecik (Trabzon) ve Kümbet (Giresun) yaylalarının likenleri.
- Uzun, M. (1995). "Haber Babası/ Trabzon Basın Tarihinden". *Kebikeç*, (3), 49-55 ,
- Çapa, M. (1991). "İstikbal Gazetesine Göre Trabzon'da Mübadele ve İskan". *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, 2 (8), 631-642,
- Çalık, R., & Tepekaya, M. (2005). "Türk Alman Belgeleri Işığında Trabzon'da Ermeni Tehcirinin Uygulanması". *Tarih İncelemeleri Dergisi*, (XX-I), 169-195,
- Yüksel, M. (1998). Trabzon Sülüklü Şehir Mezarlığındaki Tarihî Şahsiyetler ve Kitabeler. Ankara: Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları.

- Saydam, A. (2005). "Trabzon'un İdarî Yapısı ve Yenileşme Zarureti (1793-1851)". *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, (18), 288-321,
- Kırzioğlu, M. F. (1979). "Lazlar/Çanarlar". VII. *Türk Tarih Kongresi*, 420-445. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Karadeniz, Y. (1999). "Trabzon ve Çevresinde Sisli Günler". *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (3), 16-23,
- Albayrak, H. (1994). Trabzon Basın Tarihi 1. 1869 - 1928. Ankara: TDV Yayınları.
- Albayrak, H. (Ocak 2011). Trabzon Yolunda: Evliya Çelebi'nin İzinde. Ankara: Bengü.
- Kırpık, C. (1998). 1830 Numaralı Trabzon Şer'iyeye Siciline Göre Kentin Sosyal ve Ekonomik Hayatı (1643- 1644).
- Yüksel, M. (1993). Şakir Şevket Trabzon Tarihi'nden Sayfalar ve Şevketnâme-i Osmanî'si. Trabzon: Yunus Dergisi Yayınları.
- Demircioğlu , E. (2013). "Dokuzuncu Sınıf Tarih Ders Kitabında Yer Alan Görseller Hakkında Öğretmen Görüşleri: Trabzon Örneği". *Turkish Studies*, 8 (7), 95-107 ,
- Goloğlu, M. (1975). Trabzon Tarihi. Ankara: Kalite Matbaası.
- Erler, M. Y. (1957). "Trabzon Vilayetinde Kanun Kaçakları (1856-1869)". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, 19 (30), 69-99,
- Inan, K. (). "1831 Nolu Şer'iyeye Siciline Göre 17.Yüzyıl Ortalarında Trabzon'da Mülk Satışları".
- Öksüz, H. (2009). *Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Tarihi 1884 - 1950*. Trabzon: Trabzon Ticaret Odası.
- Akbulut, Ö. (1955). *Trabzon Kitabeleri. : Ülkü Basımevi*.
- Dilaver, S. (1997). *Tarihsel Yapılarıyla Trabzon, Bir Tutkudur Trabzon*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Çiçek, R., & Çiçek, R. (2001). "Trabzon'da Ermeni Nüfusu ve 1895 Ermeni Olayları". *Tarih İncelemeleri Dergisi*, (XVI), 121-139,
- Kucuk, Y. (2006). Doğu Karadeniz Bölgesi Eşkiya ve Kabadayıları. trabzon: SERANDER YAYINLARI.
- Karpuz, H. (1990). Trabzon'daki Kethüdazade Hacı Emin Ağa Çeşmeleri. Trabzon: .
- Albayrak, H. (1998). Trabzon İmaret (Hatuniyye) Külliyesi. Ankara: Yeni Düzen Yayınları.
- Küçükuşurlu, M. (2008). "Trabzon-Erzurum Demiryoluna Dair Unutulan Bir Kanun". *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 4 (7), 115-156,
- Lorkitapzade, M. (1998). Trabzon'dan Abhazya'ya Doğu Karadeniz Halklarının Tarih ve Kültürleri. İstanbul: Deniz Kitabevi.

- Saydam, A. (2000). "Trabzon Sancağı'nın Tekalif-i Örfiye Yükümlülüğü". *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, (127), 72,
- Yücel, Y., & Yücel, Y. (1985). "Fatih'in Trabzon'u Fethi Öncesinde Osmanlı Trabzon-Akkoyunlu İlişkileri". *Bellekten*, XLIX (194), 287-311,
- Öztürk, Ö. (2005). *Karadeniz Ansiklopedik Sözlük*. İstanbul: Heyamola Yayınevi.
- Pınar, İ. (1997). "Alman Gezgini J.P. Fallmerayer Gözüyle 19. Yüzyılda Trabzon". *Tarih ve Toplum*, 27 (159), 8-11,
- Emirođlu, K. (1994). "Trabzon'da Avusturya Boykotu-1908". *Toplumsal Tarih Dergisi*, 2 (8), 17-21,
- Erayda, F. (1957). Trabzon şehrinin tarihi.
- Karpuz, H. (1989). "Doğu Karadeniz Bölgesinde Bazı Ahşap Camiler". *Sanat Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 2 (4), 37-45,
- Keçiş, M. (2009). "Trabzon Rum İmparatorluğunun Kuruluşunda Çevreyle Olan İlişkileri". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, 28 (46), 143-162,
- Uspenski, F. I. (2003). *Trabzon Tarihi (Kuruluşundan Fethine Kadar)*. Trabzon: Eser Ofset Matbaacılık.
- Gökbilgin, M. T. (1962). "XVI. Yüzyıl Başlarında Trabzon Livası ve Doğu Karadeniz Bölgesi". *Bellekten*, XXVI (102), 293-337,
- Ayönü, Y. (2008). "Türkiye Selçuklu Devleti ile Trabzon İmparatorluğu Arasında Karadeniz Bölgesindeki Hâkimiyet Mücadeleleri". *Tarih İncelemeleri Dergisi*, (XXIII-I), 15-36,
- Arslan, Z. (2011). *Demokrat Parti Döneminde Trabzon (1950-1960)*.
- Albayrak, H. (2008). *Tarih İçinde Trabzon Valileri 1461-2007*. Trabzon: Trabzon Valiliği Yayınları.
- Çiğdem, S., & Çiğdem, S. (2007). "Eskiçađ' da Trabzon Limanı: Askeri Ve Ekonomik Yönden Gelişimi Ve Doğu-Batı İlişkilerindeki Rolü". *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (02), 133-155,
- Sümerkan, R. (1989). "Doğu Karadeniz Geleneksel Yapı Sanatında İlginç Çözümler". *Trabzon 88-89 Kültür Sanat Yıllığı*, 160. İstanbul: .
- Aybars, E. (1984). "Trabzon Muhafazaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti ve Ali Sait Paşa Tahkik Heyeti". *Tarih İncelemeleri Dergisi*, (II), 159-231,
- Şahin, E. (1994). *Türkiye ve Maveraya-yı Kafkasya ilişkileri içerisinde Trabzon ve Batum konferansları ve antlaşmaları (1917-1918)*.
- Alikılıç, D. (2001). "Tarih Boyunca Trabzon Havalisinde Kütüphaneleri". *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 8 (17), 305-312,
- Odabaşioğlu, C. (1990). *Trabzon Belgelerle Milli Mücadele Yılları, 1919-1923*. Trabzon: .
- Öksüz, M. (2005). "Kuruluşundan 19. Yüzyıla Kadar Trabzon Tarihine Kısa Bir Bakış II". *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, (6), 97-107,

- Saydam, A. (1987). "Osmanlı Madenciliği ve XIX. Yüzyılın Ortalarında Trabzon'daki Maden Ocakları". *On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (6), 253-271,
- Albayrak, H. (1990). "Trabzon Basın Tarihine Bir Bakış". *Trabzon*, 31-35. Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı.
- Baykal, B. S. (1964). "Fatih Sultan Mehmet-Uzun Hasan Rekabetinde Trabzon Meselesi". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, 2 (2-3), 67-83,
- Zorlu, T. (2011). "Trabzon Gülbahar Hatun ve Emir Mehmet Türbeleri". *Vakıflar Dergisi*, (35), 215-233,
- Birinci, A. (1987). "Trabzon'da Matbuat ve Neşriyat Hayatı (1865-1928)". *Trabzon Kültür-Sanat Yılığ*, (2), 173-180,
- Engin, H. E. (2002). Tarihi Trabzon Kentiçi Hanlarının Analizi ve Yeni İşlev Önerileri.
- Yazıcı, M. (1995). Trabzon Evliyaları-I. Trabzon: Trabzon Belediyesi.
- Goloğlu, M. (2000). Trabzon Tarihi (Fetihten Kurtuluşa Kadar). : Serander Yayınları.
- Albayrak, H. (1987). Tarih İçinde Trabzon Lisesi. Trabzon: Nadir Kitap Ve Eserler.
- Takaz, H. (1964). Trabzon'daki Türk Mimari Eserleri ve Üslup Özellikleri.
- Daver, B. (1989). "Trabzon Tarihine Bakışlar". *Türk Kültürü Araştırmaları*, XXVII (1-2), 57-62,
- Lowry, H. W. (1981). Trabzon şehrinin İslâmlaşma ve Türkleşmesi, 1461-1583: Trabzon örneğinde Osmanlı tahrir defterinin şehirleşme demoğrafik tarihi için kaynak olarak. İstanbul: Boğazici Üniversitesi Yayınları.
- (1994). Trabzon, Tarihi ve Turistik Değerler. Trabzon: Trabzon Valiliği.
- Aktekin, S., & Pata, A. (2013). "Ortaöğretim Öğrencilerinin Boş Zamanlarında Tarih Öğrenmeye Yönelik Eğilimleri (Trabzon Örneği)". *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (2), 20-37,
- Mıcan Zehiroğlu, A. (2000). Antik Çağlarda Doğu Karadeniz. : ÇİVİ YAZILARI.
- Eşit, S. (1998). Osmanlı dönemi mahkeme kayıtları (Trabzon şer'iyye sicilleri 42/2079(1322-1325) nolu deftere göre yöre araştırmaları.
- Güven, A. (1999). Doğu Karadeniz Ayanlığına Bir Bakış (1808-1826).
- Yazıcı, M. (2005). Trabzon'un Dış Ticaret Tarihi. Trabzon: Dış Ticaret Müsteşarlığı.
- Saydam, A. (1990). "Kurtuluş Savaşı'nda Trabzon'a Yönelik Ermeni-Rum Tehdidi". *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, VI (17), 421-434,
- Karpuz, H. (1990). "Trabzon'daki Kethüda Zade Hacı Emin Ağa Çeşmeleri". *Trabzon*, . Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı.

- Emirođlu, K. (2000). "Trabzon'da XIX.Yüzyıldan XX.Yüzyıla Kahvehane ve Kitabevi Bağlamında Toplumsal Tabakalanma, Kültür ve Siyaset". *Kebikeç, (10), 187-222,*
- Karpuz, H. (1990). "Trabzon'daki Nemlizâde Konağı'nda Yer alan Kütahya Çinileri". *Trabzon, 62-67.* Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı.
- Aksamaz, A. İ. (2000). *Dil-Tarih-Kültür-Gelenekleriyle Lazlar.* İstanbul: Sorun Yayınları.
- Şen, Ö. (1998). *Trabzon Tarihi.* Trabzon: Derya Kitabevi, Erhan Ofset Matbaacılık.
- Anıt, K. (1996). *Trabzon Ahkam Defteri'ne Göre Rize'nin İktisadi ve sosyal yapısı(1740-1911).*
- Goloğlu, M. (1975). *Fetihten Kurtuluşuna Kadar, Trabzon Tarihi.* Ankara: Serander Yayıncılık.
- (1994). "Artvin, Rize, Trabzon, Gümüşhane, Giresun, Ordu illerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı, Sorunlar". *Bölgesel Kalkınma Sempozyumu 94, .* Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Yazıcı, M. (1996). *Trabzon Evliyalari-II.* Trabzon: Trabzon Belediyesi.
- Telliođlu, İ. (2009). *Trabzon Rum Devleti.* Trabzon: Serander.
- Siharulidze, Y. (2000). *Trabzon'dan Abhazyaya Doğu Kradeniz Halklarının Tarih ve Kültürü. : Sorun Yayınları.*
- Özen, H., Tuluk, Ö. İ., Engin, E., Düzenli, İ., Sümerkan, R., Tutkun, M., Demirkaya, Ü., & Keleş, S. (2009). *Trabzon Kent İçi Kültür Varlıkları Envanteri.* Trabzon: T. C. Trabzon Valiliği İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü Yayınları.
- Tuluk, Ö. İ., & Üstün, F. (2007). "Trabzon Bedesteni: Türk Bedesten Mimarisindeki Yeri ve Sorunlarına İlişkin Bir Deđerlendirme". *Belleten, LXXI (262), 923-937,*
- (2008). *Mustafa Reşit Tarakçiođlu Hayatı Hatıratı ve Trabzon'un Yakın Tarihi.* Trabzon: Serander Yayınları.
- Küçükler, Y. (2010). *Trabzon Tarihi Bibliyografyası.* Trabzon: Serander Yayınları.
- (1998). *Trabzon Tarihi Sempozyumu.* Trabzon: .
- Öksüz, H. (2014). *20. Yüzyıl Başlarında Trabzon: Toplumsal Tarih Yazıları.* Trabzon: Serander Yayınevi.
- Sarısamam, S. (1997). "Samsun ve Trabzon Mıntıkası Ticaret Kongreleri (Ađustos-Eylül 1926)". *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, 5 (20), 457-464,*
- Çapa, M. (1994). "Trabzon'da Türkiye Millet Meclisleri Seçimi ve Vali Hamit Bey". *Tarih İncelemeleri Dergisi, (IX), 45-67,*
- Şimşek, E. (2013). "Kırım Savaşı'nın Trabzon Eyaleti'ne Toplumsal Etkileri". *History Studies (International Journal Of History), 5 (5), 273-291,*
- Bostan, M. H. (2002). *XV-XVI. Asırlarda Trabzon Sancağı'nda Sosyal ve İktisadi Hayat.* Ankara: Ttk.

- Bilgin, M. (1994). "Trabzon Basın Tarihi'ne Katkı". *Müteferrika*, (4), 19-32,
- İldeniz, İ. (1994). Vilayet Salnâmelerine Göre Trabzon'un İktisadi ve Ticari Hayatı (1869-1904).
- Eyice, S. (1966). "Trabzon Yakınında Meryem Ana (Sumela) Manastırı. Arkeolojik ve Tarihi Değeri ile Bugünkü Durumu Hakkında Bir Araştırma". *Belleten*, XXX (118), 243-264,
- (2002). 1919'dan 2002'ye Kadar Trabzon Parlamenterleri Tarihi - TBMM Albümü. Trabzon: Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları.
- Karpuz, H. (1994). "Trabzon'da Yok Olan Türk Devri Yapıları". *Vakıflar Dergisi*, (23), 145-160,
- Goloğlu, M. (2000). Trabzon Tarihi Fetihden Kurtuluşa Kadar. Trabzon: .
- Horulluoğlu, Ş. (1978). Tarihi Eserleri İle Trabzon. Ankara: Cihan Matbaası.
- (1999). Trabzon Tarihi Sempozyumu (6-8 Kasım 1998, Trabzon). Trabzon: Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları.
- Çapa, M. (2001). "Tevhîd-i Tedrisât Sonrası Trabzon'da Eğitim". *Tarih İncelemeleri Dergisi*, (XVI), 21-30,
- Bryer, A. (2010). "Trabzon İmparatorluğu'nda Gemicilik". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, 29 (48), 167-178,
- Aktaş, E. (2007). Antik Çağda Doğu Karadeniz Bölgesi Kıyı Yerleşimleri ve Yerleşim Stratejileri.. trabzon: Ktü Orman Fakültesi.
- Özcan, B. (2001). "Trabzon Eyaleti'nin Kırım Harbi'ne Katkıları". *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 8 (17), 247-260,
- Inan, K. (1996). "Bedestenlerin Türk Ticari Mimarisindeki Yeri ve Trabzon Bedestenleri". *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, (7), 119-133,
- Karpuz, H. (1996). "Trabzon İl Merkezi ve İlçelerindeki Önemli Tarihi Yapılar". *Trabzon*, . İstanbul: .
- Akbulut, Ö. (1955). Trabzon: Cumhuriyetten Evvel Tarih ve Valiler. Trabzon: İstiklal Matbaası.
- İnbaşı, M. (2006). "Trabzon/Batum Eyaleti Valileri (1755-1795)". *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 12 (31), 161-191,
- Mısıroğlu, K. (1996). Trabzon Meb'usu Şehid-i Muazzez Ali Şükrü Bey. İstanbul: Sebil Yayınları.
- Yüksel, M. (1991). Trabzon'da Türk-İslam Eserleri ve Kitabeleri. İstanbul: Trabzon Valiliği Yayınları.
- Mélikoff, I. (1983). "Trabzon Çaykara Dernekpazarı Güney Kondu Mahallesi Camii". *Rölöve ve Restorasyon Dergisi*, (5), 165-174,
- Tirebolulu H. Alparslan (1995). "Trabzon İli Laz mı, Türk mü?". *Tarih ve Toplum*, 23 (138), 47-54,
- Beyoğlu, S. (). Trabzon Tarihi ve Sempozyumu 6-8 Kasım 1997. : .

- Aydın, Ş., & Karpuz, H. (1972). "Trabzon'un Sürmene İlçesinde Bulunan İki Cami". *Sürmene, ()*, 673-683,
- Çelik, A. (1992). "Trabzon Manilerinde Sosyal Hayat". *Millî Folklor*, 2 (13), 39-43,
- Öksüz, M. (2005). "XVIII.Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon'da Ayan, Eşkiya Ve Göç Sorunları". *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 05 (01), 169-186,
- Horulluoğlu, Ş. (1983). *Trabzon ve Çevresinin Tarihi Eserleri*. Ankara: Er Ofset Matbaacılık.
- Bilgin, M. (). "Fetihten Sonra Trabzon Sancağı Üzerine Bazı Gözlemler".
- Lermioğlu, A. (). "*Kısa Trabzon Tarihi ve Şehri Özellikleri*".
- Aksamaz, A. İ. (1997). *Kafkasya'dan Karadeniz'e Lazların Tarihsel Yolculuğu*. İstanbul: Çiviyazıları.
- Lowry, H. W. (1981). *Trabzon Şehrinin İslamlaşma ve Türkleşmesi 1461-1583*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi.
- Bilgin, M. (2006). *Doğu Karadeniz'de Bir Derebeyi Ailesi Sarializadeler: Sarallar*. Trabzon: Serander Yayınları.
- (2002). *Uluslararası Trabzon Tarih-Dil-Edebiyat Sempozyumu (5-7 Mayıs 2001)*. Trabzon: .
- Kursanskıs, M. (2010). "Trabzon İmparatorluğu ve Gürcistan". *Belleten*, LXXIV (271), 906-925,
- Özdiş, H. (2008). "19. Yüzyıl Sonlarında Trabzon Vilâyetinde Muhacir ve Yol Meselesi Bağlamında İdarî Taksimat". *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 4 (8), 5-40,
- Goloğlu, M. (2000). *Trabzon Tarihi 1 / Fetihten Kurtuluşa Kadar*. : .
- Bal, M. A. (2013). *Kronolojik Trabzon Tarihi (M.ö 10000 - M.s. 2013) - Kuruluşundan Günümüze Gün Gün Trabzon*. İstanbul: Trabzon Kitaplığı.